

Anonimizált változat

Fordítás

C-552/21 – 1

C-552/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. szeptember 7.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. augusztus 31.

Felperes:

FT

Alperes:

Land Hessen

6 K226/21.WI

VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN

VÉGZÉS

Az

FT

[omissis]

felperes

[omissis]

és

a Land Hessen (Hessen szövetségi tartomány, Németország), képviseli: Hessen szövetségi tartomány adatvédelmi biztosa

[omissis]

– 93.01.21:0005-rt –

alperes

beavatkozó:

az igazgatóság által képviselt SCHUFA Holding AG,

között [omissis]

adatvédelmi jog

miatt

folyamatban lévő ügyben a Verwaltungsgericht Wiesbaden (wiesbadeni közigazgatási bíróság, Németország) – hatodik tanács – [omissis]

2021. augusztus 31-én a következő végzést hozta:

- I. A bíróság az eljárást felfüggeszti.**
- II. A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bírósága elé terjeszti az eljárást a következő kérdések tekintetében:**
 - 1. Úgy kell-e értelmezni a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet; HL 2016. L 119., 1. o., 2016. május 4.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.) 78. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 77. cikkének (1) bekezdését, hogy a felügyeleti hatóság által az érintettel közölt eredmény**
 - a) a jellege alapján petícióra vonatkozó határozatnak minősül? Ez azzal a következménnyel jár-e, hogy a felügyeleti hatóság által a panasz tárgyában hozott határozatnak az általános adatvédelmi rendelet 78. cikkének (1) bekezdése szerinti bírósági felülvizsgálata főszabály szerint arra korlátozódik, hogy a hatóság foglalkozott-e a panasszal, megfelelően megvizsgálta-e a panasz tárgyát, és tájékoztatta-e az ügyfelet a vizsgálat eredményéről,**

vagy

b) azt az ügy érdemére vonatkozó hatósági határozatként kell értelmezni? Ez azzal a következménnyel jár-e, hogy a felügyeleti hatóság által a panasz tárgyában hozott határozatnak az általános adatvédelmi rendelet 78. cikkének (1) bekezdése szerinti bírósági felülvizsgálata azt eredményezi, hogy a bíróságnak az ügy érdemében hozott határozatot tartalmilag teljeskörűen felül kell vizsgálnia, minek során a bíróság az adott esetben – például a mérlegelési jogkör nullára való csökkentése esetén – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke értelmében vett konkrét intézkedésre is kötelezheti a felügyeleti hatóságot?

2. Összeegyeztethető-e az Európai Unió 2007. december 12-i Alapjogi Chartájának (Alapjogi Charta, HL 2007. C 303., 1. o.) 7. és 8. cikkével az olyan gazdasági információs magánvállalkozásnál történő adattárolás, amelynek a fizetése képtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 141., 19. o., helyesbítés: HL 2016. L 349., 40. o.) 79. cikkének (4) és (5) bekezdése értelmében vett „nemzeti adatbázishoz” hasonló közhiteles nyilvántartásból származó személyes adatokat konkrét indok nélkül abból a célból tárolnak, hogy megkeresés esetén tájékoztatást tudjanak adni?

3. Főszabály szerint jogszerűek-e az állami adatbázisok mellett létrehozott olyan párhuzamos magánadatbázisok (különösen az információs vállalkozások adatbázisai), amelyekben az állami adatbázisokból származó adatokat (a jelen ügyben a fizetése képtelenségről szóló hirdetményeket) a nemzeti joggal összefüggésben értelmezett (EU) 2015/848 rendeletben előírt szűk keretnél hosszabb ideig tárolják, vagy az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt, az elfeledtetéshez való jogból az következik, hogy ezen adatokat törölni kell, ha

a) a közhiteles nyilvántartásra vonatkozó adatkezelési időtartammal azonos adatkezelési időtartamot írtak elő,

vagy

b) a közhiteles nyilvántartások tekintetében előírt tárolási határidőt meghaladó tárolási időtartamot írtak elő?

4. Amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontja a gazdasági információs magánvállalkozásoknál történő adattárolás kizárólagos jogalapja lehet a közhiteles nyilvántartásokban is

tárolt adatok tekintetében, a gazdaság információs vállalkozás jogos érdekét már akkor meg kell állapítani, ha ezen információs vállalkozás konkrét indok nélkül átveszi a közhiteles nyilvántartásban szereplő adatokat abból a célból, hogy ezen adatok megkeresés esetén rendelkezésre álljanak?

5. Felfüggeszthetik-e az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontjában előírt mérlegelést a felügyeleti hatóságok által az általános adatvédelmi rendelet 40. cikke alapján jóváhagyott olyan magatartási kódexek, amelyek a közhiteles nyilvántartásokra vonatkozó tárolási határidőket meghaladó vizsgálati és törlési határidőket írnak elő?

Indokolás:

I.

- 1 A felperes tartozáselengedésnek a beavatkozó SCHUFA Holding AG-nál, egy gazdasági információs magánvállalkozásnál történő bejegyzését vitatja. Azt kéri az alperestől, hogy mozgósítsa elő a következő bejegyzésnek a SCHUFA Holding AG-nál való törlését:

- 2 Közhiteles nyilvántartásokból származó információk.

Tartozáselengedést biztosítottak.

Ez az információ a fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróságok hirdetményeiből származik. E fizetéseképtelenségi eljárással kapcsolatban tartozáselengedés biztosítására vonatkozó információt kaptunk. Ügyszám: 1IK1775-17 PLZ68159. Az eljárás ezen ügyszámon van folyamatban a fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróságok előtt.

Az esemény időpontja: 2020. szeptember 10.

- 3 2020. december 14-i levelével a felperes meghatalmazott képviselője a beavatkozó SCHUFA Holding AG-hez fordult. Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke alapján tiltakozott a tartozáselengedés bejegyzése tekintetében végrehajtott adatkezelés ellen. Nem került sor az érdekeknek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első mondatának f) pontja szerinti mérlegelésére. A felperes 2010-ben egyéni vállalkozásba kezdett a pénzügyi szolgáltatások területén. Egy késedelmes adó-visszatérítés és akkor fizetendő adóelőlegek miatt fizetőképességi problémákkal került szembe. Ezenkívül szerződést megszüntető megállapodást kötött a pénzügyi szolgáltatóval, amely

megállapodás váratlan visszafizetéseket eredményezett. A felperes nem tudta teljesíteni a követelést. Ennélfogva úgy döntött, hogy fizetéseképtelenségi eljárást kezdeményez. Három év elteltével tartozáselengedésre került sor, amelyet a fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróság engedélyezett számára. A beavatkozónál történő adattárolás gyakorlatilag lehetlenné tette a felperes számára a normális életvitelt, annak ellenére, hogy a felperes tartozáselengedésben részesült. A negatív bejegyzés nem csak a magánéletét tekintve, hanem szakmai szempontból is hátrányos számára. Olyan atipikus helyzetről van szó, amely igazolja a tartozáselengedésre vonatkozó bejegyzés törléséhez való, az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke szerinti jogot.

- 4 Ezt követően a beavatkozó SCHUFA Holding AG a 2021. január 12-i levelében azt közölte, hogy az általános adatvédelmi rendelet 21. cikkének értelme és célja nem arra irányul, hogy végeredményben megfossza a hitelágazatot a gondos hitelképesség-vizsgálathoz szükséges információktól. A jelen eset, amelyben az állítólagosan elszenvedett gazdasági hátrányt személyes szempontból súlyosabbnak tekintik, szintén nem keletkeztet az általános adatvédelmi rendelet 21. cikkének (1) bekezdése szerinti tiltakozáshoz való jogot. Az információs rendszerben részt vevő hitelágazat szempontjából alapvető fontosságú, hogy olyan információkat szolgáltatassanak, amelyek alkalmasak arra, hogy a hitelezőt különös hitelképesség-vizsgálat elvégzésére ösztönözzék. A SCHUFA Holding AG csupán egy információforrás, amelynek azonban nem kell az adott intézet további vizsgálati kötelezettségének és szerződésre vonatkozó döntésének helyébe lépnie.
- 5 A felperes ezt vitatta az alperesnek címzett 2021. február 10-i levelével. A felperes rámutat arra, hogy egy év után a tartozáselengedés már nem vonható vissza (az InsO 303. §-ának (2) bekezdése). Az átalány jellegű hároméves tárolás összeegyeztethetetlen az uniós joggal. A tartozáselengedés biztosításának célja, hogy lehetővé tegye az adós számára a gazdasági életben való újbóli részvételt.
- 6 Erre válaszul az alperes a 2021. február 17-i határozatában arról tájékoztatta a felperest, hogy megértik a felperes helyzetét, a SCHUFA azonban tárolhat tartozáselengedésre vonatkozó negatív bejegyzéseket a tartozáselengedés időszakán túlmenően. A jogalapot az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének b) és f) pontja, valamint a Bundesdatenschutzgesetz (az adatvédelemről szóló szövetségi törvény, BGBl. I., 2097. o., legutóbb a 2021. június 23-i törvény [BGBl. I., 1858. o.] módosította – a továbbiakban: BDSG) 31. §-a képezi. A hitelképesség értékeléséhez szükséges személyes adatok mindaddig tárolhatók, amíg az a tárolás céljához szükséges. A hitelképesség-vizsgálat során jogszerű, ha valamely személycsoport egy részének magatartása alapján valószínűségeket állapítanak meg a szintén e személycsoporthoz tartozó más személyek magatartására vonatkozóan, valamint ha statisztikai szignifikanciát határoznak meg.
- 7 A felperes a meghatalmazott képviselőjének 2021. február 26-i beadványával keresetet indított e határozat ellen. Arra hivatkozik, hogy az alperes okfejtése szövegblokkokból áll. Az alperes mint felügyeleti hatóság nem vizsgálta meg,

hogy általánosságban a rendszerek megfelelően működnek-e, és nem tisztázta, hogy a konkrét ügyben történő alkalmazás megfelel-e a törvényi előírásoknak.

II.

1. Az Európai Unió Alapjogi Chartája (Alapjogi Charta)

8 Az Alapjogi Charta 7. cikke

A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.

9 Az Alapjogi Charta 8. cikke

Személyes adatok védelme

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

(2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.

(3) E szabályok tiszteletben tartását független hatóságnak kell ellenőriznie.

10 Az Alapjogi Charta 47. cikke

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

2. A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET (HL 2015. L 141., 19. o.; helyesbítés: HL 2016. L 349., 40. o.)

11 78. cikk

Adatvédelem

(1) A személyes adatok e rendelet alapján történő tagállami feldolgozására a 95/46/EK irányelvet végrehajtó nemzeti szabályokat kell alkalmazni, feltéve, hogy az nem a 95/46/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében említett feldolgozási műveleteket érint.

(2) A személyes adatoknak a Bizottság által e rendelet értelmében történő feldolgozására a 45/2001/EK rendeletet kell alkalmazni.

12 79. cikk

A tagállamok felelőssége a személyes adatoknak a nemzeti fizetéseképtelenségi nyilvántartásokban történő feldolgozása során

(1) Minden tagállam az európai e-igazságügyi portálon való közzététel céljából közli a Bizottsággal annak a természetes vagy jogi személynek, hatóságnak, ügynökségnek vagy bármely más a nemzeti jog által kijelölt szervnek a nevét, aki vagy amely betölti a 95/46/EK irányelv 2. cikkének d) pontja szerinti adatkezelő szerepét.

(2) A tagállamoknak biztosítaniuk kell a 24. cikkben említett nemzeti fizetéseképtelenségi nyilvántartásokban feldolgozott személyes adatok biztonságát garantáló technikai intézkedések végrehajtását.

(3) A tagállamok felelnek annak ellenőrzésért, hogy a nemzeti jog által a 95/46/EK irányelv 2. cikkének d) pontjával összhangban kijelölt adatkezelő tiszteletben tartja-e az adatok minőségére vonatkozó elveket, különösen a nemzeti fizetéseképtelenségi nyilvántartásokban tárolt adatok pontossága és aktualizálása tekintetében.

(4) A 95/46/EK irányelvnek megfelelően a tagállamok felelnek az adatok gyűjtéséért és a nemzeti adatbázisban való tárolásáért, valamint a szóban forgó adatoknak az összekapcsolt és az európai e-igazságügyi portálon keresztül megtekinthető nyilvántartásban való közzétételével kapcsolatos határozatokért.

(5) Azon tájékoztatás részeként, amelyet az érintettek részére jogaik – különösen az adattörléshez való jog – gyakorlásának lehetővé tétele érdekében kell nyújtani, a tagállamok tájékoztatják az érintetteket arról, hogy a fizetéseképtelenségi nyilvántartásokban tárolt személyes adataikhoz való hozzáférés céljára milyen időtartam áll a rendelkezésükre.

3. A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet; HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.)

13 Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke

Az adatfeldolgozás jogszerűsége

(1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.

[...]

14 Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke

A törléshez való jog („az elfeledtetéshez való jog”)

(1) Az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha az alábbi indokok valamelyike fennáll:

- a) a személyes adatokra már nincs szükség abból a célból, amelyből azokat gyűjtötték vagy más módon kezelték;

- b) az érintett visszavonja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja;
- c) az érintett a 21. cikk (1) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelés ellen, és nincs elsőbbséget élvező jogszerű ok az adatkezelésre, vagy az érintett a 21. cikk (2) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelés ellen;
- d) a személyes adatokat jogellenesen kezelték;
- e) a személyes adatokat az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jogban előírt jogi kötelezettség teljesítéséhez törölni kell;
- f) a személyes adatok gyűjtésére a 8. cikk (1) bekezdésében említett, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások kínálásával kapcsolatosan került sor.

(2) Ha az adatkezelő nyilvánosságra hozta a személyes adatot, és az (1) bekezdés értelmében azt törölni köteles, az elérhető technológia és a megvalósítás költségeinek figyelembevételével megteszi az észszerűen elvárható lépéseket – ideértve technikai intézkedéseket – annak érdekében, hogy tájékoztassa az adatokat kezelő adatkezelőket, hogy az érintett kérelmezte tőlük a szóban forgó személyes adatokra mutató linkek vagy e személyes adatok másolatának, illetve másodpéldányának törlését.

15 Az általános adatvédelmi rendelet 77. cikke

A felügyeleti hatóságnál történő panasztételhez való jog

(1) Az egyéb közigazgatási vagy bírósági jogorvoslatok sérelme nélkül, minden érintett jogosult arra, hogy panaszt tegyen egy felügyeleti hatóságnál – különösen a szokásos tartózkodási helye, a munkahelye vagy a feltételezett jogsértés helye szerinti tagállamban –, ha az érintett megítélése szerint a rá vonatkozó személyes adatok kezelése megsérti e rendeletet.

16 Az általános adatvédelmi rendelet 78. cikke

A felügyeleti hatósággal szembeni hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog

(1) Az egyéb közigazgatási vagy nem bírósági útra tartozó jogorvoslatok sérelme nélkül, minden természetes és jogi személy jogosult a hatékony bírósági jogorvoslatra a felügyeleti hatóság rá vonatkozó, jogilag kötelező erejű döntésével szemben.

(2) Az egyéb közigazgatási vagy nem bírósági útra tartozó jogorvoslatok sérelme nélkül, minden érintett jogosult a hatékony bírósági jogorvoslatra, ha az 55. vagy 56. cikk alapján illetékes felügyeleti hatóság nem foglalkozik a panasszal, vagy három hónapon belül nem tájékoztatja az érintettet a 77. cikk

alapján benyújtott panasszal kapcsolatos eljárási fejleményekről vagy annak eredményéről.

(3) A felügyeleti hatósággal szembeni eljárást a felügyeleti hatóság székhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell megindítani.

4. Az 1994. október 5-i Insolvenzordnung (a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló törvény) (BGBI. I., 2866. o.), amelyet legutóbb a 2021. július 16-i törvény (BGBI. I., 2947. o.) módosított

17 Az InsO 9. §-a – **Nyilvános közzététel**

(1) A nyilvános közzététel az interneten, központi és tartományokon átnyúló közzététellel történik; e közzététel lehet kivonatos is. Ennek során pontosan meg kell jelölni az adóst, különösen címének és üzletágának feltüntetésével. A közzététel az annak napjától számított további két nap elteltével tekintendő megtörténtnek.

(2) A felszámolási eljárást lefolytató bíróság további közzétételt is kezdeményezhet, amennyiben azt a tartományi jog előírja. A Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz (szövetségi igazságügyi és fogyasztóvédelmi minisztérium) felhatalmazást kap arra, hogy rendelet útján és a Bundesrat (szövetségi tanács) jóváhagyásával megállapítsa az interneten történő, központi és tartományokon átnyúló közzétételre vonatkozó részletes szabályokat. Ennek során többek között törlési határidőket, valamint olyan szabályokat kell előírni, amelyek biztosítják, hogy

1. a hirdetmények sértetlenek, teljesek és naprakészek maradjanak,

2. a hirdetmények eredete bármikor megállapítható legyen.

(3) A nyilvános közzététel elegendő bizonyíték a valamennyi érintett számára történő kézbesítés igazolására akkor is, ha e törvény a közzététel mellett külön kézbesítést ír elő.

18 Az InsO 286. §-a – **Alapelv**

Amennyiben az adós természetes személy, a 287–303a. §-ok rendelkezései szerint mentesül a hitelezővel szemben fennálló, a fizetéseképtelenségi eljárás során nem teljesített kötelezettségek alól.

19 Az InsO 287a. §-a – **A fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróság határozata**

(1) Amennyiben a tartozáselengedés iránti kérelem elfogadható, a fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróság végzéssel megállapítja, hogy az adós tartozáselengedésben részesül, ha teljesíti a 295. és 295a. §-ban foglalt kötelezettségeket, és a megtagadásnak a 290., 297–298. §-okban előírt feltételei

nem állnak fenn. (2) A végzést nyilvánosan közzé kell tenni. (3) A végzéssel szemben az adós azonnali fellebbezést nyújthat be.

Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (a fizetési képtelenségi eljárásokhoz kapcsolódó, az interneten közzétett hirdetményekről szóló, 2002. február 12-i rendelet, BGBl. I. 2002., 677. o.)

20 1. §

A fizetési képtelenségi eljárásokhoz kapcsolódó, az interneten közzétett hirdetményeknek meg kell felelniük e rendelet követelményeinek. A hirdetmény csak azokat az adatokat tartalmazhatja, amelyeket a fizetési képtelenségi eljárásról szóló törvény vagy a fizetési képtelenségi eljárásokhoz kapcsolódó nyilvános közzétételt előíró más rendelkezések alapján közzé kell tenni.

21 3. § A törlésre vonatkozó határidők

(1) A fizetési képtelenségi eljárással kapcsolatos adatok – köztük az eljárás megindítása – elektronikus információs és kommunikációs rendszerben történő közzétételét legkésőbb hat hónappal a fizetési képtelenségi eljárás befejezése vagy megszüntetésének jogerőre emelkedése után törlik. Az eljárás megindításának hiányában a határidő a közzétett biztosítási intézkedések hatályon kívül helyezésével kezdődik.

(2) A tartozáselengedési eljárással kapcsolatos hirdetmények esetében – beleértve a fizetési képtelenségi eljárásról szóló törvény 289. §-a szerinti határozatot is – az (1) bekezdés első mondata alkalmazandó azzal, hogy a határidő a tartozáselengedésről szóló határozat jogerőre emelkedésével kezdődik.

(3) A fizetési képtelenségi eljárásról szóló törvény által előírt további hirdetményeket egy hónappal a közzététel első napját követően kell törölni.

6. A 2017. június 30-i Bundesdatenschutzgesetz (az adatvédelemről szóló szövetségi törvény, a továbbiakban: BDSG) (BGBl. I., 2017. o., legutóbb a 2021. június 23-i törvény [BGBl. I., 1858. o.] módosította)

22 A BDSG 31. §-a

A gazdasági forgalom védelme pontozásos hitelbírálat (scoring) és a hitelképességre vonatkozó információk esetén

(1) Valamely természetes személy meghatározott jövőbeni magatartására vonatkozó valószínűségi értéknek az e személlyel fennálló szerződéses jogviszony létrehozásával, teljesítésével vagy megszüntetésével kapcsolatos döntéshozatal céljából történő alkalmazása (scoring) csak akkor megengedett, ha

1. tiszteletben tartották az adatvédelmi jog rendelkezéseit;

2. a valószínűségi érték kiszámításához felhasznált adatok valamely tudományosan elismert matematikai-statisztikai módszer alapulvételével bizonyíthatóan relevánsak az adott magatartás valószínűségének kiszámítása szempontjából,
3. a valószínűségi érték kiszámításához nem kizárólag címadatokat használtak fel, és
4. címadatok felhasználása esetén az érintettet a valószínűségi érték kiszámítása előtt tájékoztatták ezen adatok tervezett felhasználásáról; a tájékoztatást dokumentálni kell.

[...]

III.

1. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

- 23 Az alperes felügyeleti hatóság egy olyan eljárásban benyújtott fellebbezés engedélyezése iránti kérelem keretében, amely szintén tartozáselengedésre és a SCHUFA Holding AG-re vonatkozik (a VG Wiesbaden [wiesbadeni közigazgatási bíróság] 2021. június 7-i ítélete, 6 K 307/20.WI) azt az álláspontot képviselte, hogy az általános adatvédelmi rendelet 77. cikkének (1) bekezdése nem írja elő, hogy a bíróságnak felül kell vizsgálnia a panasz alapján hozott határozat tartalmi helytállóságát. Valójában petíciós jogként kidolgozott panasztételi jogról van szó, amely csak korlátozott jogi felülvizsgálat alá tartozik. A bírósági felülvizsgálat keretében a „hatékony” jogvédelem arra korlátozódik, hogy a hatóság egyáltalán foglalkozzon az érintett panaszával, és a megjelölt határidőkön belül tájékoztassa az érintettet a panasszal kapcsolatos eljárási fejleményekről és annak eredményéről. Az általános adatvédelmi rendelet 78. cikkének (1) bekezdése nem ír elő ezen túlmenő bírósági felülvizsgálatot.
- 24 A nemzeti felügyeleti hatóság által az általános adatvédelmi rendelet 77. cikke alapján hozott határozat jogi természetét illetően eltérő jogi álláspontok léteznek. Az ítélkezési gyakorlat egyrészt úgy véli, hogy a panaszt a petíciók vizsgálatára vonatkozó kritériumok alapján kell elbírálni, tehát a panasz elbírálását megfelelőnek kell tekinteni, ha az alperes a tényállást megállapítja, és a panaszban előadott érvek, valamint a panasz tárgya tekintetében a jogi értékelését nem csupán sablonosan indokolja, és erről az eredményről tájékoztatja az ügyfelet [omissis]. A petícióhoz hasonló jogból kiinduló ítélkezési gyakorlat azzal érvel, hogy az általános adatvédelmi rendelet 77. cikkének (1) bekezdésével semmi nem változott a korábbi jogszabályhoz képest (a 95/46/EK irányelv 28. cikkének (4) bekezdése).
- 25 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak ezen álláspontnak az általános adatvédelmi rendelet 77. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségét illetően. Az általános adatvédelmi rendelet 77. cikkének (1) bekezdése szerint éppen nem elegendő, ha a hatóság csak foglalkozik a panasszal, megfelelően

megvizsgálja a panasz tárgyát, és tájékoztatást ad a vizsgálat eredményéről. Az e tekintetben az ítélkezési gyakorlatban kialakított elvek ugyanis a petícióval kapcsolatos elveknek felelnek meg, és ezáltal korlátozzák az általános adatvédelmi rendelet 78. cikkének (1) bekezdésében előírt, a felügyeleti hatósággal szembeni hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogot.

- 26 Kétségtelen, hogy a 95/46/EK irányelv 28. cikke (4) bekezdésének eredeti szövege az általános adatvédelmi rendelet jelenleg hatályos 77. cikkének (1) bekezdéséhez hasonló volt, és Németországban a korábbi jogszabállyal kapcsolatban a petícióhoz hasonló eljárást fogadtak el. A 95/46/EK irányelv azonban – jelenlegi helyzettel ellentétben (az általános adatvédelmi rendelet 78. cikke; lásd az (EU) 2016/680 irányelv 53. cikkét is) – nem tartalmazta a hatékony jogorvoslatra vonatkozó követelményt. Az uniós jog ugyanis az Alapjogi Charta 47. cikke szerinti **hatékony** jogorvoslathoz kapcsolódik (lásd az általános adatvédelmi rendelet 1. cikkének (2) bekezdését és az (EU) 2016/680 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését). Az európai jogalkotó tehát egyértelműen különbséget tett a hatékony jogorvoslat és a petíció (az Alapjogi Charta 44. cikke) között. Mindenesetre a petícióhoz hasonló kezelés a jelen ügyben nem hatékony jogorvoslatot, hanem csak „bármilyen” jogorvoslatot eredményezne.
- 27 Az általános adatvédelmi rendelet végrehajtása ebben az esetben alapvetően az általános adatvédelmi rendelet 79. cikke értelmében vett magánjellegű jogorvoslati lehetőségek gyakorlásától függene, tehát elsősorban magánfeladat lenne. Az, hogy az általános adatvédelmi rendelet értelmében ez nem lehetséges, abból következik, hogy az általános adatvédelmi rendelet követelményeinek végrehajtása a tagállamok és azok nemzeti hatóságainak feladata (az általános adatvédelmi rendelet 57. cikke (1) bekezdésének a) pontja). Közelebbről, a nemzeti felügyeleti hatóságoknak az általános adatvédelmi rendelet 51. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten szereplő azon feladata, hogy védjék a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait a személyes adataik kezelése tekintetében, kiüresedne, ha a felügyeleti hatóságokat nem lehetne hatékony jogorvoslatokkal a feladataik ellátására ösztönözni. Ilyen következtetést lehet levonni a (141) preambulumbekkezdésből is: E preambulumbekkezdés értelmében a természetes személyek hatékony jogorvoslattal élhetnek, ha „a felügyeleti hatóság nem jár el valamely [panasz] alapján, [...] amikor fellépése az érintett jogainak védelmében szükséges lenne”.
- 28 Az általános adatvédelmi rendelet és az (EU) 2016/680 rendelet által követett célra tekintettel, amely a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak, különösen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való joguk hatékony védelmét kívánja biztosítani, a panasztételhez való jog kezelése nem értelmezhető olyan megszorítóan, hogy a felügyeleti hatóságnak csak „bármilyen módon” kell eljárnia (szintén ebben az értelemben: a Bíróság 2021. június 15-i ítélete, C-645/19, ECLI:EU:C:2021:483, 91. pont). Figyelembe véve azt is, hogy határokon átnyúló adatkezelés esetén egy másik tagállam felügyeleti hatósága is megállapíthatja, hogy az érintett adatkezelés ellentétes az általános adatvédelmi rendeletben foglalt

rendelkezésekkel (a Bíróság 2021. június 15-i ítélete, C-645/19), még inkább szükséges a nemzeti felügyeleti hatóságnak az általános adatvédelmi rendelet 77. és 78. cikke szerinti panasztételi eljárásban hozott megfelelő határozatára vonatkozó bírósági felülvizsgálati jogkör.

- 29 Az OVG Koblenz (koblenzi közigazgatási felsőbíróság, Németország), amely a 2020. október 26-i ítéletével (10 A 10613/20.OVG) az előtte folyamatban lévő ügyben megállapította, hogy az ügyfelet nem illeti meg sem a meghatározott tartalmú határozathoz, sem az egy bizonyos érdemi határozathoz való jog, az (EU) 2016/679 rendeletre – a jelen ügyben az általános adatvédelmi rendelet 78. cikkének (1) bekezdésére – vonatkozó kérdést abban az ügyben nem terjesztette a Bíróság elé végleges tisztázás céljából.
- 30 Mindazonáltal a bíróság véleménye szerint a felügyeleti hatóságot értékelési és mérlegelési jogkör illeti meg. Az általános adatvédelmi rendelet 57. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a felügyeleti hatóság nyomon követi és kikényszeríti az általános adatvédelmi rendelet alkalmazását. Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikke szabályozza a felügyeleti hatóság hatásköreit (lásd ebben az értelemben szintén: a Bíróság 2021. június 14-i ítélete, C-645/19). E tekintetben az eljárás egyáltalán nem különbözik a nemzeti jogban fennálló olyan háromoldalú helyzetektől, amelyekben a jogvédelmet kereső személy egy harmadik magánszemély terhére kísérli meg elérni a hatóság eljárását egy közjogi alanyi jog érvényesítése érdekében. A hatóságnak ebben az esetben is teljeskörűen meg kell állapítania a tényállást az ügyfél által előadottak alapján, és a beavatkozással kapcsolatban őt megillető mérlegelési jogkör keretében kell eljárnia. Mindazonáltal közjogi alanyi jogok megsértése esetén a mérlegelési jogkör nullára csökken. E tekintetben a jelen ügyben semmi nem szól az ellen, hogy az általános adatvédelmi rendelet alapján a felügyeleti hatósággal szemben egy harmadik érintett – az ügyfél – által indított jogorvoslati eljárásokat ugyanúgy kezeljék, mint a nemzeti jogban a német közigazgatási bíróságok több évtizedes gyakorlata teszi.
- 31 Az egységes értelmezés érdekében választ kell adni az első kérdésre. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság a fent kifejtettek alapján arra az értelmezésre hajlik, hogy a bíróságnak tartalmilag teljeskörűen felül kell vizsgálnia a felügyeleti hatóság érdemi határozatát, minek során a felügyeleti hatóság mindazonáltal csak akkor kötelezhető eljárásra, ha nem állapíthatók meg jogszerű alternatívák (mint például a mérlegelési jogkör említett nullára való csökkenése esetén). Csak ilyen módon biztosítható hatékony jogvédelem. Még ha a felügyeleti hatóság teljesen független is (lásd: a Bíróság 2010. március 9-i ítélete, C-518/07, ECLI:EU:C:2010:125), e függetlenség nem eredményezhet szankció nélküli önkényes eljárást, azonban a petícióhoz hasonló jelleg esetén ez lenne helyzet.

2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második, harmadik, negyedik és ötödik kérdésről

- 32 A gazdasági információs magánvállalkozások megkapják az államtól – a jelen ügyben a Schufa Holding AG esetében Rajna-vidék-Pfalz szövetségi tartomány igazságügyi igazgatásától – a közhiteles nyilvántartásokban, a jelen ügyben az adósok nyilvántartásában és a fizetéseképtelenségi nyilvántartásban szereplő valamennyi bejegyzést. A jelen ügyben pontosabban az adósságelengedésnek a német szövetségi tartományok nevében Észak-Rajna-Vesztfália szövetségi tartomány által üzemeltetett „insolvenzbekanntmachungen.de” internetes oldalon való rögzítéséről és nyilvános közzétételéről van szó. Mindamellett nem egyértelmű, hogy létezik-e az általános adatvédelmi rendelet 26. cikke szerinti közös eljárásra vonatkozó szabályozás.
- 33 E tekintetben az Alapjogi Charta 6. és 7. cikkének fényében felmerül a kérdés, hogy a közhiteles nyilvántartásokban szereplő bejegyzések átvihetők-e egy az egyben magánnyilvántartásokba, anélkül hogy a gazdasági információs magánvállalkozásnál történő adattárolásnak konkrét indoka lenne. Valójában a tárolás célja az, hogy valamely gazdasági szereplő, például egy bank esetleges információkérése esetén az adatokat felhasználhassák. E tekintetben teljesen bizonytalan, hogy kérnek-e valaha ilyen információt. Ez végeredményben az adatok készletre való felhalmozását eredményezi, különösen akkor, ha a nemzeti nyilvántartásban már törölték az adatokat a tárolási határidő lejárta miatt.
- 34 A nemzeti jog (a BDSG 31. §-a) az információs vállalkozások által végzett úgynevezett pontozásos hitelbírálatra (scoringra) vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, ezeket azonban az (uniós) adatvédelmi joggal való összeegyeztethetőség feltételéhez köti (a BDSG 31. §-a (1) bekezdésének 1. pontja). A nemzeti jog nem tartalmaz a gazdasági információs vállalkozások adatbázisaira vonatkozó törlési határidőt.
- 35 E tekintetben az alperes abból indul ki, hogy ezek a személyes adatok a hitelképesség értékelésére szolgálnak, és mindaddig tárolhatók, ameddig az a tárolás céljához szükséges. A nemzeti jogalkotó szabályozásának hiányában a felügyeleti hatóságok úgynevezett „Codes of Conduct”-ot kötöttek a gazdasági információs vállalkozások szövetségével, amely napra pontosan három évvel az adott gazdasági információs vállalkozás adatbázisába való bejegyzést követő törlést ír elő (lásd: „Verhaltensregeln für die Prüf- und Löschfristen von personenbezogenen Daten durch die deutschen Wirtschaftsauskunfteien vom 25.05.2018 des Verbandes »Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.«” [„A »Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.« szövetség 2018. május 25-i magatartási kódexe a személyes adatok német gazdasági információs vállalkozások általi vizsgálatára és törlésére vonatkozó határidőkről”], amelyet a felügyeleti hatóságok az általános adatvédelmi rendelet 40. cikke alapján jóváhagytak).
- 36 Ez azt eredményezi, hogy a szóban forgó tartozáselengedést hat hónap elteltével törölni kell a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos hirdetmények közhiteles nyilvántartásából, a gazdasági információs magánvállalkozások (önmagában hét nagy vállalkozás) esetében azonban e tartozáselengedés sokkal tovább, adott esetben további három évig tárolható és tájékoztatás nyújtása esetén kezelhető.

- 37 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint kétségek merülnek fel a tekintetben, hogy egyáltalán jogszerű-e, hogy ezen adatokat az állami nyilvántartások mellett számos magáncégnél „párhuzamosan tárolják”. E tekintetben figyelembe kell venni, hogy a beavatkozó Schufa Holding AG társaság csak egyike a több információs vállalkozásnak, és ennél fogva Németországban sokszor tárolják ilyen módon az adatokat, ami az Alapjogi Charta 7. cikkéből eredő alapvető jog súlyos megsértését jelenti. Ez különösen azért van így, mert az ilyen „adattárolást” törvény nem szabályozza, és az – jogosan vagy jogtalanul – súlyosan sértheti az érintett gazdasági tevékenységét [omissis].
- 38 Ezenkívül az általános adatvédelmi rendelet szerint az adatok kezelése és tárolása csak akkor megengedett, ha az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételek valamelyike teljesül. A jelen ügyben kizárólag az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontja jöhet szóba. A beavatkozó mint gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás ugyanis nem végez közérdekű feladatot és nem gyakorol közhatalmi jogosítványt (az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontja) [omissis].
- 39 Az adatkezelőnek (a jelen ügyben a Schufa Holding AG-nek) vagy egy harmadik félnek (például egy hitelező banknak) az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontja szerinti jogos általános érdeke szintén rendkívül kétséges. A gazdasági információs vállalkozásnak adott esetben alapvető érdeke fűződik a tartozáselengedés tárolásához, mivel gazdasági szempontból releváns adatról van szó, és a beavatkozó pénzt keres azzal, ha egy hitelképesség-vizsgálat során még értékeli is ezt az adatot.
- 40 Ez azonban ellentétes a fizetéseképtelenségi eljárásokhoz kapcsolódó, az interneten közzétett hirdetményekről szóló rendelet (a továbbiakban: InsBekV) 3. §-ában foglalt jogalkotói értékeléssel, amely (csak) a fizetéseképtelenségi nyilvántartásban történő tárolás hat hónapos időtartamból indul ki [omissis]. A szükséges mérlegelés minden bizonnyal csak akkor eredményez adatkezeléshez való jogot, ha a fizetéseképtelenségi nyilvántartásból származó adatok ténylegesen akut módon szükségesek a valamely gazdasági helyzetre vonatkozó információszolgáltatáshoz.
- 41 Ezenkívül a német jogalkotó az InsBekV 3. §-ában csak a tartozáselengedésnek a fizetéseképtelenségi nyilvántartásban történő viszonylag rövid, hat hónapos tárolását írja elő. Az InsBekV 3. §-ában foglalt rendelkezés másfelől a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 141., 19. o., helyesbítés: HL 2016. L 349., 40. o.) 79. cikkének (5) bekezdésén alapul, amely szerint az érintettek jogainak, különösen az adattörléshez való jog gyakorlásának lehetővé tétele érdekében a tagállamok tájékoztatják az érintetteket arról, hogy a fizetéseképtelenségi nyilvántartásokban tárolt személyes adataikhoz való hozzáférés céljára milyen időtartam áll a rendelkezésükre. Ez a jog megszűnik

számos olyan „magánnyilvántartásban” történő tárolás esetén, amelyekben az adatokat hosszabb ideig tárolják.

- 42 Ez azon elvi kérdéshez vezet, hogy a fizetéseképtelenségi nyilvántartás adatai egyáltalán felvehetők-e teljeskörűen egy „magánadatbázisba”, mivel jogos érdek esetén a fizetéseképtelenségi nyilvántartásból való lekérdezés minden esetben mindaddig lehetséges a gazdasági információs vállalkozás számára, amíg az adatokat e nyilvántartásban tárolják. Amennyiben a gazdasági információs társaságoknál történő jogszerű tárolás megengedett, ez párhuzamos adattárolást eredményez, és az érintettet megfosztják attól a lehetőségtől, hogy az adatok törléséhez való jogát a fizetéseképtelenségi eljárást lefolytató bíróság előtt gyakorolja. Ennélfogva a tároló gazdasági információs vállalkozásoknál történő egyfajta készletre való adatfelhalmozásról lenne szó. A kérdést előterjesztő bíróság vitatja, hogy ez az Alapjogi Charta 8. cikkével és az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontjával összefüggésben jogszerű lenne. Ezenkívül az érintett személynek gyakran valamennyi gazdasági információs vállalkozással szemben érvényesítenie kellene a jogait, ami végső soron azt eredményezi, hogy számos törlési kérelmet kell benyújtani, és ez megnehezíti a hatékony jogvédelmet.
- 43 Amennyiben megállapítják a közhiteles nyilvántartásokból származó adatok magáncégeknél (gazdasági információs társaságoknál) történő tárolásának jogszerűségét, amint azt jelenleg a felügyeleti hatóság teszi, felmerül a kérdés, hogy az általános adatvédelmi rendelet 40. cikke szerinti jóváhagyott magánjellegű magatartási kódexeket, amelyek szabványos törlési határidőket írnak elő, figyelembe kell-e venni az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontja szerinti mérlegelés során. Így a beavatkozó, valamint az alperes felügyeleti hatóság abból indul ki, hogy a „Codes of Conduct” alapján a tartozáselengedés három évig történő „tárolásához való jog” áll fenn.
- 44 E tekintetben az eljáró bírósági tanács az OLG Schleswig-Holsteint (schleswig-holsteini regionális felsőbíróság, Németország) követi, amely azt az álláspontot képviseli, hogy a magatartási kódex II.2.b. pontjában előírt, a tartozáselengedésre vonatkozó vizsgálati és törlési határidők ellentétesek az InsO 9. §-ában és az InsoBekVO 3. §-ában előírt rendelkezésekkel (az OLG Schleswig-Holstein [schleswig-holsteini regionális felsőbíróság] 2021. június 4-i ítélete, 17 U 15/21, II. 1. c) cc)). Ezáltal a magatartási kódex nem teszi jogszerűvé az adatkezelést (adattárolást). Ennélfogva e rendelkezések – még ha azokat a felügyeleti hatóság jóvá is hagyta – nem vehetők figyelembe az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontja szerinti szükséges mérlegelés során, sem a gazdasági információs vállalkozás jogos érdeke, sem a tárolás időtartama és ezáltal a törlési határidők tekintetében.
- 45 Valójában a közhiteles nyilvántartásokból származó adatok gazdasági információs vállalkozásoknál történő jogszerű tárolása esetén e „magánszemélyek” tekintetében legfeljebb a közhiteles nyilvántartásokra vonatkozó tárolási és törlési

határidőket kellene alkalmazni. Ez azzal a következménnyel jár, hogy a közhiteles nyilvántartásból törlendő adatokat egyidejűleg az ezen adatokat párhuzamosan tároló valamennyi gazdasági információs magánvállalkozásnál is törölni kellene.

- 46 Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben közhiteles nyilvántartásokból származó adatok magánvállalkozásoknál történő tárolására vonatkozó alapvető kérdéstről van szó, igenlő válasz esetén pedig arról a kérdéstről, hogy mikor kell törölni ezen adatokat e vállalkozásoknál, az eljáró bíróság felfüggeszti és a Bíróság elé terjeszti az eljárást. Az eljárásban végső soron annak függvényében kell majd döntést hozni, hogy a Bíróság milyen választ ad az Alapjogi Charta 7. és 8. cikkére, valamint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének f) pontjára vonatkozó e vitatott kérdésekre.

IV.

- 47 A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

[omissis]

Wiesbaden, 2021. augusztus 31.

[omissis]

[kiadmányozással kapcsolatos megjegyzés, aláírások]